

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-269/22-J

Název	Dětský domov, Senožaty 199
Sídlo	394 56 Senožaty 199
E-mail	dd.senožaty@pel.cz
IČ	70 844 330
Identifikátor	600 028 208
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martina Buchalová Horská
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Senožaty 199
Termín inspekční činnosti	8. – 10. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb poskytovaných dětským domovem a činností školní jídelny-výdejny podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Dětský domov, Senožaty 199 (dále domov, zařízení, DD) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny-výdejny. Nejvyšší povolený počet lůžek v domově je 32. K termínu inspekční činnosti bylo v domově umístěno 31 dětí, z toho fyzicky přítomno 20 dětí ve čtyřech rodinných skupinách. Z celkového počtu má 11 dětí diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby. Domov disponuje i pro děti využívá dvě garsonky a jeden cvičný (startovací) byt.

Děti ve věkovém rozmezí od osmi do dvaceti tři let se vzdělávají v základním a středním vzdělávání. V termínu inspekční činnosti byly čtyři děti na dlouhodobé dovolence. Dvě děti mají prodlouženou ústavní výchovu. Na základě smluv o dobrovolném pobytu zůstávají v domově čtyři děti. Těm je poskytováno plné přímé zaopatření jakožto zletilým nezaopatřeným osobám, které se připravují na budoucí povolání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Strategický plán rozvoje zařízení deklaruje systém práce co nejvíce se přibližující fungování běžné rodiny. Vizí je, aby děti získaly takové vědomosti a dovednosti, které jim umožní plnohodnotné zapojení do života po odchodu z domova (praktické zvládnání domácnosti, úspěšné pracovní zařazení, ale i uspokojivé fungování v mezilidských vztazích), což se daří. Vedení domova má zpětnou vazbu o životě dětí po ukončení jejich pobytu např. prostřednictvím návštěv, telefonických rozhovorů a mailů. S plánem rozvoje jsou pedagogové seznámeni a ztotožnění, což významně napomáhá jeho realizaci v praxi. Komunikace je založena na osobním kontaktu zaměstnanců a dětí a na denních písemných záznamech, což napomáhá k efektivnějšímu předávání informací o dětech i činnostech v domově, a při hospitacích se potvrdilo. Dokumentace je účelně vedena v elektronickém systému. Rezervy jsou v předávání informací o dětech a hlášeních o realizovaných výchovných a vzdělávacích činnostech v odpoledních a podvečerních hodinách. K větší účinnosti tohoto systému a zkvalitnění by napomohlo jeho efektivnější využívání.

Koordinované působení pedagogů zařízení umožňuje vytvářet žádoucí postoje k učení a spolupráci. Aktuální problémy a návazná opatření jsou efektivně řešena sloužícím vychovatelem nebo klíčovým vychovatelem, případně ředitelkou domova. Hospitační a kontrolní činnost je prováděna průběžně, zjištění jsou s pedagogy projednávána, dle potřeby jsou přijímána účelná opatření. V pedagogickém sboru je zastoupen mužský i ženský vzor. Tým vychovatelů doplňuje externí psycholog, který pomáhá dětem řešit jejich aktuální krizové situace a problémy. Osobní dokumentace každého dítěte je vedena systematicky, avšak individuální specifické formy práce s dětmi, které jsou v programu rozvoje osobnosti (dále PROD) jednotlivých dětí, nejsou provázány s plánováním a realizací výchovně vzdělávacích aktivit rodinné skupiny uváděných v týdenních plánech činnosti.

Podpora profesního rozvoje pedagogických pracovníků vycházela z plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve školním roce 2020/2021 byl plán jen omezeně realizován, převažovalo samostudium (asertivita, sebeobrana, první pomoc). Vedení domova následně zjišťuje aplikaci získaných poznatků či dovedností v praxi, což také napomáhá ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

Vedení domova se daří i díky aktivnímu získávání sponzorských darů od firem, soukromých osob, nadací apod. zlepšovat dobré materiální podmínky pro výchovně vzdělávací činnosti celého zařízení. Nově byly zřízeny herny (terapeutická, hudební a sportovní), které jsou každodenně dětmi využívány.

Nezaopatřené osoby bydlící v bytech studují a připravují se na budoucí život a své osamostatnění pod dohledem vychovatelů.

Děti v domově mají dostatek soukromého prostoru v ložnicích, včetně uzamykatelných skříněk na osobní věci, vlastního stolu, židle i lampičky. Obývací pokoje vhodně využívají k zájmovým činnostem, přípravě do školy a odpočinku.

Ve spolupráci s vychovateli se děti každý den podílí na přípravě jídel, včetně úklidových prací. Pravidla jsou stanovená ve vnitřním řádu domova a dodržovaná, děti v rozhovorech se školními inspektory potvrzovaly, že je znají a rozumí jim. Případné nedodržování pravidel je řešeno na poradách s dětmi a zaměstnanci. Dochází k upevňování sociálních kompetencí i vhodných návyků do dalšího života.

Rodinné skupiny v domově svou organizací a uspořádáním naplňují filozofii rodinného prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Naplňování vzdělávacích cílů z oblasti výchovné, vzdělávací a sociální bylo v průběhu inspekční činnosti sledováno a hodnoceno napříč činnostmi deklarovanými týdenním programem a realizovanými převážně odpoledními a podvečerními činnostmi. Děti byly motivovány ke vzdělávání, sebeobsluze, pravidelné domácí přípravě na školu, úklidu svých pokojů, k pracovním, výtvarným a rekreačním činnostem. V adaptační fázi jim byla věnována individuální pozornost, aby se přizpůsobily chodu i aktivitám domova. Každému dítěti byl zpracován program rozvoje osobnosti, jehož cíle vycházely z aktuální osobnostní charakteristiky a dosavadního hodnocení pobytu dítěte v domově. Stanovování možností péče vycházelo především z přání a očekávání dítěte a také jeho zákonného zástupce.

Z pozorování průběhu vzdělávacího procesu vyplynulo, že realizované organizační formy a aplikované metody byly zvoleny přiměřeně k věku dětí i k jejich individuálním vzdělávacím potřebám. Pozitivní atmosféra a dodržování pravidel příznivě ovlivňovaly jejich výchovu a vzdělávání. Děti byly vhodně vedeny k aktivnímu řešení problémů, k odpovědnosti za výsledek své práce, k dokončení zadaného úkolu. Dále k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením, k praktickému dodržování pořádku. Cílené zařazování dílčích kooperativních činností obohacovalo vzájemné vztahy a sounáležitost rodinné skupiny. Děti měly dostatek prostoru k relaxaci ve formě volných her, individuálních zájmových aktivitách a sportovního vyžití, což se při hospitační činnosti potvrdilo.

Některé umístěné děti si během rozhovorů se školními inspektory stěžovaly na nevhodné postupy a způsoby některých vychovatelů při ranním buzení dětí (např. hluk, světlo). V průběhu inspekční a hospitační činnosti byl zaznamenán nejednotný a nedůsledný přístup některých pedagogických pracovníků při plánovaných činnostech a v postojích ke všem dětem (např. rozdílné povolování času ke sledování televize). Děti sdělovaly, že cítí mnohdy křivdu. Uvedené situace mají negativní dopad na výchovu a vzdělávání, které se projevují v nevhodně volených metodách práce při interakci se svěřenými dětmi.

Děti byly v běžných situacích vedeny k dodržování a respektování nastavených pravidel. To se projevovalo v jejich slušném chování vůči sobě i ostatním dospělým osobám. Pozorováním průběhu vzdělávání se potvrdilo, že pedagogové při práci s dětmi efektivně využívají nabyté odborné znalosti a zkušenosti získané studiem a praxí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Realizovaný hodnotící systém je funkční, primárně založený na individuálním přístupu ke každému dítěti. Uplatňováno je zejména neformální verbální hodnocení dětí v průběhu každého dne. Problémy jednotlivců jsou řešeny zejména v rámci komunitních a individuálních rozhovorů a individuálním přístupem pedagogických pracovníků. Pozitivně byl hodnocen zejména důraz na samostatnost dětí, vzájemnou pomoc a podporu. Ve spolupráci s psychologem se daří práce s dětmi s psychiatrickými problémy a začínajícími poruchami chování. Vychovatelé systematicky sledují aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí a jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, což je zaznamenáno v programech rozvoje osobnosti dětí i v zápisech z jednání pedagogické rady.

Ojedinele za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem je dítěti v odůvodněných případech ukládáno záporné opatření ve výchově, a to formou omezení samostatného trávení volného času mimo domov. Pedagogičtí pracovníci především využívají možnosti udělení motivačních kladných opatření ve výchově formou věcné či finanční odměny např. za mimořádnou pomoc v domově, za úspěšné školní a studijní výsledky.

Vedení podporuje rozvoj vzájemných vztahů mezi dětmi a jejich zákonnými zástupci, na základě jejich žádosti a souhlasu orgánů sociálně právní ochrany dětí je dětem pravidelně umožňována návštěva rodičů.

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při každé přípravě na vyučování. Jedenkrát týdně jsou vyhodnocovány na rodinných sezeních a v průběhu roku na jednáních pedagogické rady. Výsledky vzdělávání některých dětí navštěvujících základní i střední školu jsou i přes zvýšenou pozornost ze strany vychovatelů (zejména individuální práci, důslednější kontrolou jejich přípravy, přezkušování apod.) na konci školního roku mírně nad průměr. V rámci prevence školní neúspěšnosti vychovatelé průběžně spolupracují s třídními učiteli a vyučujícími ve školách. Pravidelně se účastní třídních schůzek, v odůvodněných případech využívají telefonický kontakt, což jim poskytuje zpětnou vazbu a podněty k přijímání opatření. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou osoby odpovědné za výchovu dětí seznamovány zejména prostřednictvím telefonických kontaktů nebo písemných zpráv.

Při osobních rozhovorech děti uváděly, že jsou v domově spokojené, svůj pobyt zde hodnotily pozitivně. Nesetkaly se s žádnou formou ponižování ani fyzického trestání. Ke svému hodnocení, popřípadě k jiným osobním záležitostem, mají možnost se vyjadřovat. Nejsou omezovány v přijímání návštěv ani v samostatných vycházkách, jejichž prostřednictvím udržují kontakt se svým nejbližším sociálním okolím a posilují kamarádké vztahy. Četnost pobytů v biologické rodině je zcela individuální s ohledem na aktuální rodinnou situaci. Domov umožňuje dětem jinou formu kontaktu s biologickou rodinou např. telefonickou komunikací, prostřednictvím sociálních sítí, realizací osobních návštěv přímo v domově nebo častěji mimo ně. Pravidla pro přiznávání volných vycházek, ošacení a kapesného dětí přijímají, jsou transparentní a motivační.

Vzdělávání dětí vhodně doplňovaly letní tematické tábory, společná dovolená v zimě a léte s cílem podpory občanských kompetencí. Na odchod ze zařízení jsou děti postupně připravovány. Průběžně a zejména před dosažením zletilosti, je dětem zdůrazňován význam úspěšného dokončení jejich studia. V souvislosti s odchodem zletilých nezaopatřených osob jim zařízení v rámci možností pomáhá při zabezpečení jejich ubytování (i formou vlastních bytů), případně zaměstnání. Všem poskytuje materiální a finanční pomoc.

Školské zařízení pravidelně (před každou jednotlivou akcí) poskytuje dětem informace o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví, upozorňuje na případná rizika při činnostech ve školském zařízení i mimo něj a věnuje se prevenci těchto rizik. Z vyhodnocení primárního preventivního programu vyplynula nulová útekovost dětí.

Vzdělávání dětí se uskutečňovalo ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního a středního vzdělávání a samostatnost po odchodu z domova. Významná v této oblasti je spolupráce s různými neziskovými organizacemi, které se svými programy a aktivitami spolupodílejí na přípravě dětí na budoucí samostatný život např. Nadace Naše dítě, Potravinová banka pro Pacov a další. Pro zajištění vzdělávacích potřeb dětí nadále přetrvává úzká spolupráce se školským poradenským zařízením, diagnostickým ústavem, školami, OSPOD a dalšími organizacemi participujícími na chodu školského zařízení.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- zajištění služby externího psychologa, kterého mohou oslovit všechny děti a řešit své aktuální problémy
- uskutečněna rekonstrukce samostatných bytů pro odchozí děti, zřízeny herny na rodinných skupinách

Silné stránky

- vstřícné vzájemné vztahy a komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání s pozitivním dopadem na rozvoj sociálního chování dětí
- intenzivní spolupráce s partnery participujícími na chodu zařízení zvyšuje kvalitu vzdělávání a má kladný vliv na osobnostní rozvoj dětí

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- individuální specifické formy práce s dětmi, které jsou deklarovány v programech rozvoje osobnosti jednotlivých dětí, nejsou provázány s plánováním výchovně vzdělávacích aktivit rodinné skupiny uváděných v týdenních plánech činnosti

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- při plánování výchovně vzdělávacích aktivit s dětmi v týdenních plánech činnosti zařazovat individuální specifické formy práce s dětmi

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření k nápravě nedostatků zjištěných při inspekční činnosti.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Vnitřní řád, DD/0669/2022, ze dne 1. 1. 2020, včetně dodatku od 1. 9. 2021

2. Organizační struktura č. 5/2021, ze dne 16. 8. 2021, s platností od 1. 9. 2021
3. Minimální preventivní program, školní rok 2021/2022, ze dne 30. 8. 2021
4. Strategický plán rozvoje školského zařízení na léta 2022-2024, ze dne 29. 6. 2021
5. Elektronický systém (Školní matrika, Kapesné, Opatření ve výchově, Programy rozvoje osobnosti dětí, Přehledy denních záznamů rodinných skupin, Týdenní plány rodinných skupin)
6. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2020/2021, 2021/2022 (záležitosti dětí)
7. Plán a záznamy z kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2020/2021, 2021/2022
8. Osobní dokumentace dětí přítomných v zařízení v době inspekční činnosti (vzorek)
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022, ze dne 27. 8. 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Eva Bekeová v. r.

Mgr. Libor Žilka, školní inspektor

Mgr. Libor Žilka v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Vejvodová v. r.

V Jihlavě 18. 3. 2022

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martina Buchalová Horská,
ředitelka školského zařízení

Mgr. Martina Buchalová Horská, v. r.

V Senožatech dne 19. 4. 2022